

EIROPAS KOMISIJAS ATBILDES

UZ EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTAS ĪPAŠO ZIŅOJUMU

MVU internacionalizācijas instrumenti: liels skaits atbalsta darbību, taču tās nav pilnībā saskaņotas vai koordinētas

Saturs

KOPSAVILKUMS (I–IX punkts).....	2
IEVADS (1.–19. punkts).....	2
REVĪZIJAS TVĒRUMS UN PIEEJA (20.–23. punkts).....	3
APSVĒRUMI (24.–77. punkts).....	3
SECINĀJUMI UN IETEIKUMI (78.–90. punkts).....	8

Šajā dokumentā ir sniegtas Eiropas Komisijas atbildes uz Eiropas Revīzijas palātas īpašā ziņojuma apsvērumiem saskaņā ar [Finanšu regulas](#) 259. pantu, un tās ir jāpublicē kopā ar īpašo ziņojumu.

KOPSAVILKUMS (I–IX punkts)

Komisijas atbilde

III. Kohēzijas politika 2014.–2020. gada plānošanas periodā sniedza atbalstu MVU, tostarp to internacionalizācijai, izmantojot ERAF, ar kuru tika nodrošināta lielākā daļa ES finansējuma (40 miljardi EUR), kas bija atvēlēts MVU konkurētspējai, inovācijām, digitalizācijai un pārejai uz mazoglekļa ekonomiku. **VI.** Komisija piekrīt, ka 2011. gada stratēģijā pareizi identificēti galvenie šķēršļi, un uzskata, ka daudzas stratēģijā iekļautās darbības ir veiksmīgi īstenotas.

Komisija piekrīt arī tam, ka ERP identificētā vajadzība veikt visu attiecīgo darbību atjauninātu uzskaiti šajā jomā (kas ļautu noteikt trūkumus, pārklāšanos un iespējamo sinerģiju starp darbībām) ir tikai daļēji risināta 2015. gadā publicētajā un 2017., 2019. un 2020. gadā atjauninātajā Komisijas Pārskatā par ES instrumentiem, kas veicina Eiropas uzņēmumu internacionalizāciju.

VII. Lai gan nav iespējams novērtēt pilnīgu ietekmi uz MVU internacionalizāciju, Uzņēmumu konkurētspējas un MVU programma (*COSME*) 2017. gada starpposma novērtējums skaidri uzrāda, ka Eiropas Biznesa atbalsta tīkls (*EEN*) ir bijis efektīvs. Komisija un Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūra (*EISMEA*) vēlas stiprināt atjaunotā *EEN* ietekmi. Tās arī vēlas vēl vairāk uzlabot koordināciju starp *EEN* un citiem internacionalizācijas instrumentiem ES, valstu un reģionālā līmenī.

VIII. Lai gan nav īpašas izraudzītas koordinācijas struktūras, *Start-up Europe* samiti un citas regulāras iekšējās un ārējās sanāksmes no 2020. gada marta veicina iniciatīvas stratēģisko koordināciju, lai sasniegtu tās vispārējos mērķus, uzsverot jaunuzņēmumu ieguldījumu izaugsmē, izstrādājot īpašus politikas ieteikumus un nodrošinot sadarbību starp projektiem.

Komisija izstrādās papildu rādītājus un mērķus, lai novērtētu iniciatīvas vispārējo efektivitāti.

IX. Pirmā aizzīme. Komisija un *EISMEA* piekrīt šim ieteikumam.

Otrā aizzīme. Komisija un *EISMEA* piekrīt šim ieteikumam.

Trešā aizzīme. Komisija piekrīt šiem ieteikumiem.

IEVADS (1.–19. punkts)

Komisijas atbilde

05. Svarīgi uzsvērt, ka Mazās uzņēmējdarbības akta galvenais mērķis bija noteikt pamatprincipus politikas koncepcijai un īstenošanai gan

ES, gan dalībvalstu līmenī.

13. Komisija norāda, ka ir arī citas ļoti nozīmīgas iniciatīvas MVU internacionalizācijai, piemēram, attiecībā uz klasteriem.

15. *EEN* pamatbudžets 2015.–2021. gadam tika piešķirts no programmas *COSME*. Tomēr saskaņā ar pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” MVU instrumentu tika nodrošināts papildu finansējums konkrētiem inovācijas pakalpojumiem, lai palīdzētu šā instrumenta saņēmējiem un uzlabotu inovācijas pārvaldības spējas inovatīvos Eiropas MVU. ES finansējums tiek nodrošināts papildus tiem pakalpojumiem, ko *EEN* dalībnieki jau sniedz vietējā, reģionālā un valsts līmenī, un tas ir paredzēts, lai pievienotu vērtību Eiropas līmenī.

REVĪZIJAS TVĒRUMS UN PIEEJA (20.–23. punkts)

Komisija nesniedza atbildi.

APSVĒRUMI (24.–77. punkts)

Komisijas atbilde

24. Pirmā aizzīme. Lielākajā daļā ES projektu tiek ņemts vērā informācijas izplatīšanas mērķis ne tikai projektos iesaistītajiem uzņēmumiem, bet arī uzņēmēju organizācijām un citām nacionālajām platformām.

Otrā aizzīme. ES projektus ar starptautisku dimensiju bieži īsteno ES delegācijas. Ja īstenošanu pārvalda galvenā mītne, ES delegācijas ir iesaistītas jau no sākotnējā posma, un tās arī informē/iesaista dalībvalstis attiecīgajās trešās valstīs.

Trešā aizzīme. Vairums projektu ir veikti pēc sākotnējām apzināšanas darbībām trešās valstīs, kā arī faktu noskaidrošanas procedūrām. Plašā apspriešanā trešās valstīs sistemātiski tika iesaistītas valstī esošās dalībvalstis un uzņēmēju organizācijas. Pēc minēto darbību īstenošanas bija iespējams veikt labāku Eiropas uzņēmumu analīzi konkrētajās trešās valstīs un stiprināt sadarbību starp ieinteresētajām personām.

26. Saskaņots un koordinēts atbalsts MVU ir legītīms mērķis. Taču globalizācija un augošie tirgi trešās valstīs liek publiskajām iestādēm palielināt instrumentu skaitu, ar kuriem sniedz atbalstu ES uzņēmumiem šajos ārvalstu tirgos.

27. Ņemot vērā lielo dalībnieku skaitu šajā jomā, ir grūti gūt pilnīgu priekšstatu daļēji tādēļ, ka projekti pakārtojas mērķiem, kas nobīdās mainīgajā ekonomikas globālajā ainā.

28. Šis pārskats ir iekšēja ES procedūra, kas attiecas vienīgi uz internacionalizācijai paredzētiem ES instrumentiem. Tieši tāpēc tas neaptver dalībvalstu darbības, jo tās jau milzīgā skaitā ir izstrādātas dalībvalstu līmenī.

30. Pēc *GROW* ĢD nesenās reorganizācijas Komisijai tagad ir īpaša nodaļa, kuras pārziņā ir gan MVU internacionalizācija, gan internacionalizācija plašākā nozīmē. Galvenie atbalsta tīkli, piemēram, *EEN* un klasteru tīkli, arī ir centralizēti vienā vienībā. Notiek cieša sadarbība starp šīm struktūrvienībām, kā arī ar MVU nodaļu. Turklāt obligātās starpdienestu konsultācijas nodrošina koordināciju starp Komisijas dienestiem.

31. Dažas darbības, piemēram, tās, kas palielina izpratni par brīvās tirdzniecības nolīguma (BTN) priekšrocībām (skatīt 35. punktu), un Pārskats par ES instrumentiem, kas veicina Eiropas uzņēmumu internacionalizāciju, daļēji risina šo vajadzību un sniedz vērtīgu informāciju iekļūšanai jaunos tirgos.

34. Skatīt Komisijas atbildi uz 35. punktu.

35. Komisija ir vairākkārt rīkojusies, lai novērstu problēmu saistībā ar nepietiekamo praktisko informāciju par BTN izmantošanu. No 2020. gada oktobra ieviešot rīku “Access2Market” un tajā integrēto izcelsmes noteikumu pašnovērtējuma rīku (ROSA) un “Access2Procurement”, Komisija ir panākusi ievērojamu progresu šajā ziņā. Paredzēts, ka 2022. gadā rīku “Access2Markets” paplašinās un piemēros arī pakalpojumiem, savukārt ROSA līdz 2022. gada beigām aptvers visus līgumus.

Access2Markets ieviešanu 2020. gada oktobrī papildināja ar informētības uzlabošanas kampaņu, kurā tika uzsvērtas BTN sniegtās priekšrocības. Kopš rīka ieviešanas 2021. gadā to ir izmantojuši teju 1,9 miljoni apmeklētāju, kas liecina, ka informētības uzlabošanas kampaņas ir bijušas efektīvas. Tika rīkoti arī apmācību pasākumi galvenajiem informācijas izplatītājiem (piemēram, EEN, tirdzniecības veicināšanas organizācijām (TVO), ES delegācijām, uzņēmumu asociācijām), lai tie pēc tam varētu izplatīt zināšanas.

36. Informētības uzlabošana ir nepārtraukts process, un Komisija turpinās savus centienus šajā virzienā. MVU ir vajadzīga palīdzība, lai piekļūtu mūsu BTN priekšrocībām, un efektīva saziņa ir ļoti svarīga to potenciāla atraisīšanā. Tādēļ Komisija turpina stiprināt saziņu un MVU paredzētos informatīvos centienus, ko vada galvenais tirdzniecības nolīgumu izpildes uzraugs, kuru iecēla amatā 2020. gada jūlijā. Pirmajā gadā pēc viņa iecelšanas ir sasniegti daži svarīgi atskaites punkti, piemēram, spēcīgas informācijas avotu ķēdes izveide (saprotami norādījumi un tirdzniecības nolīgumu skaidrojumi vienkāršotā valodā mazajiem un vidējiem uzņēmumiem), informatīvās un veicināšanas kampaņas, kā arī ciešāka partnerība ar ieinteresētajām personām ES un trešās valstīs.

37. Komisija atzīst, ka tīkliem ir vajadzīgs laiks, lai izveidotu nepieciešamos kontaktus. Tomēr tie jau no paša sākuma ir snieguši vērtīgu atbalstu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem. Bez šaubām, jo plašāk zināmi un pamanāmāki tie būs, jo lielāku ietekmi tie spēs sniegt.

38. 2011. gada MVU internacionalizācijas stratēģijā bija noteikts, ka “ilgtermiņā mērķim ir jābūt panākt šādu pakalpojumu pašfinansēšanos, ciktāl tas iespējams, lai mazinātu risku, ka privātie pakalpojumu sniedzēji varētu nepamatoti tikt izspiesti no tirgus”. To rakstura un salīdzinoši ierobežotā finansējuma dēļ to pakalpojumi nevar būt tik padziļināti, specializēti un detalizēti, cik maksas pakalpojumi, ko piedāvā konsultanti vai specializēti uzņēmumi.

40. Komisija atzīst finansiālo pārtraukumu, ko daļēji izraisīja pašpietiekamības trūkums. *ELAN* projekta gadījumā tas bija saistīts arī ar izmaiņām piemērojamā regulējumā: *ELAN* saņēma finansējumu no *ICI+* instrumenta, kas beidzās 2013. gada beigās, un jaunais instruments (attīstības sadarbības instruments) neļāva finansēt intervences, kas galvenokārt kalpo ES interesēm. Lai gan *ICI+* projektos Dienvidaustrumāzijā ietilpa plāns kļūt finansiāli ilgtspējīgiem pēc projekta beigām, tas citstarp nebija iespējams tāpēc, ka pastāvēja ierobežojumi, kas saistīti ar juridisko statusu dažās valstīs, un grūtības palielināt dalībnieku bāzi. Neraugoties uz šiem sarežģījumiem, tomēr izdevās panākt vairākas paliekošas sekas, kuras radīja *ELAN* izveidotie tīkli un *ICI+* projekta pasākumi, ko turpināja projekta partneri.

5. izcēlums. Vairāku 2014.–2020. gadā uzsākto un ES līdzfinansēto projektu ilgtspēja netika panākta

Komisija atsauca uz atbildi, kuru sniedza uz 40. punktu saistībā ar *ELAN* un *ICI+* projektiem.

Turklāt, lai gan īpašs ietekmes novērtējums *ICI+* projektiem Dienvidaustrumāzijā netika veikts, Komisija veica konsultācijas mērķa valstīs ar dalībvalstīm un ES delegācijām. Projektiem veica arī uz rezultātiem vērstu uzraudzību, kuras rezultātā tika pārorientēti daži projekta pasākumi un uzlabota koordinācija starp *ICI+SEA* projektiem mērķa valstīs.

42. Komentārus skatīt 81. punktā.

43. Kaut arī netika izvērtēta MVU internacionalizācijas stratēģijas īstenošana, attiecīgo dienestu programmu ietvaros regulāri tika veikta projektu sistemātiska izvērtēšana.

44. Nākamajā gada ziņojumā par vienoto tirgu tiks nopietni pētīta iespēja veltīt lielāku uzmanību MVU internacionalizācijas izvērtējumam.

46. Komisija piekrīt sadarbībā ar *EISMEA* veikt jaunu novērtējumu par to, cik lielā mērā MVU ir informēti par *EEN*.

47. Snieguma atšķirības starp valstīm un pat starp konsorcijiem, kas izveidoti vienā un tajā pašā valstī, ir normāla parādība, kuru izraisa auditā pareizi identificēti faktori, kā arī politiskie un ekonomiskie faktori, kas var atšķirties dažādās valstīs, reģionos un ekonomikas nozarēs. Šis risks ir kopīgs visiem konsorcijiem, kas piešķirumus saņēmuši konkursa kārtībā.

49. Rādītājs, kas norādīts attiecībā uz MVU informētību par *EEN*, ir iegūts 2015. gadā, t. i., vairāk nekā pirms sešiem gadiem. Pat attiecībā uz 2015. gada rādītāju atpazīstamība tika novērtēta starp visiem MVU, savukārt tīkla MVU mērķgrupa ir ierobežotāka un aptver tikai tos, kuri vēlas ieviest inovācijas un attīstīties starptautiskā mērogā.

Lai uzsvērtu informētības uzlabošanas nozīmi, jaunā *EEN* konkursa pretendentiem saistībā ar to tika izvirzītas stingras prasības¹.

50. Revīzijā norādītā Pieteikumu iesniedzēju rokasgrāmata attiecas uz 2014. gada uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus. Īstenošanas periodā tika sniegti papildu norādījumi. Visiem konsorcijiem ir jāizveido valsts tīmekļa vietne (īpaši svarīgi tas ir valstīs, kurās ir vairāk nekā viens konsorcijs), kurā ir pieejami finansējuma iespēju kartējumi. Komisija un *EISMEA* ir veikušas pasākumus, lai uzlabotu šo situāciju jaunajā *EEN*. Tā ir arī veicinājusi sadarbību ar citiem tīkliem vai partneriem, piemēram, klasteru organizācijām, sniedzot konkrētus norādījumus tiešai sadarbībai².

¹ 2021. gada jūnija uzaicinājums iesniegt priekšlikumus *SMP-COSME-2021-EEN Enterprise Europe Network*.

² Skatīt 2.3.5. un 2.4.1.2. iedaļu 2021. gada jūnija uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus *SMP-COSME-2021-EEN Enterprise Europe Network*.

51. Komisija un *EISMEA* ir vienisprātis, ka ir nepieciešams, lai *EEN* tiktu spēcīgāk integrēts valstu un reģionālajās organizācijās.

Komisija piekrīt, ka ir svarīga sadarbība ar citām ES valsts iestādēm trešās valstīs. Vairākās valstīs tā jau tiek īstenota, un Komisija un *EISMEA* iespēju robežās nepārtraukti uzlabo šo sadarbību.

52. Saskaņā ar 2021. gada maija uzaicinājumu oficiālā asociēto dalībnieku koncepcija ir aizstāta ar elastīgu pieeju, saskaņā ar kuru Komisija un *EISMEA* var noslēgt divpusējus nolīgumus ar attiecīgajām organizācijām. Reģionālie un valstu konsorcijs var noslēgt sadarbības līgumus savā līmenī. Īpaši saprašanās memorandi nav vienīgie sadarbības instrumenti, un dažos gadījumos tie ir nevajadzīgi vai nepiemēroti³.

53. Komisija un *EISMEA* jaunajā *EEN* izlems katrā gadījumā atsevišķi, kā vislabāk nodrošināt sadarbību.

EIB piedalījās Komisijas un *EISMEA* apmācību semināros, lai informētu *EEN* dalībniekus par savu lomu un konsultatīvā atbalsta dienestiem un turpinātu sniegt apmācības, kā to ir pieprasījis tīkls ar Komisijas un *EISMEA* starpniecību.

54. Turklāt uzņēmēju sadarbības centriem jeb *EEN* starptautiskajiem tīkla partneriem, kā tos dēvēs no 2022. gada, ir ne vien jādemonstrē ar *EEN* saistītas darbības (izmantojot galvenos darbības rādītājus), bet arī jāuztur kvalitātes standarts. Ja tas netiek darīts, var zaudēt *EEN* statusu.

56. *EEN* tvērums valstīs, kuras nav *COSME* valstis, ir balstīts uz kvalitatīviem pieteikumiem, kas saņemti pēc publicētajiem uzaicinājumiem kļūt par uzņēmēju sadarbības centru. Komisija un *EISMEA* turpinās atsijāt pieteikumus, kas neatbilst *EEN* kvalitātes standartiem. Komisija un *EISMEA* ir plaši publiskojušas šo uzaicinājumu, tostarp rīkojot publiski pieejamu informācijas dienu, kā arī galvenajās partnervalstīs ar ES delegāciju starpniecību.

Prioritāte tiks dota pieteikumiem no valstīm un/vai tirdzniecības blokiem, ar kuriem ES: ir noslēgusi visaptverošus BTN, ekonomiskās partnerības nolīgumus un/vai investīciju nolīgumus; izveidojusi plaukstošas pētniecības un inovācijas partnerības; vai jau ir izveidojusi labu uzņēmējdarbības un MVU atbalsta infrastruktūru un ir gatava investēt tās paplašināšanā⁴.

57. Komisija atzīst dažādu konsorcijs pakalpojumu kvalitātes atšķirības dažādās valstīs un/vai reģionos.

Komisija kopā ar *EISMEA* nepārtraukti uzrauga *EEN* tīkla darbības rezultātus trešās valstīs, lai vienlaikus pēc būtības ievērotu noteiktu standartu; tik daudzās un tik dažādās ģeogrāfiskajās vietās nav iespējama vienota kvalitāte. Minētajā uzaicinājumā īpašs uzsvars ir likts uz vienota augsta līmeņa pakalpojumu nodrošināšanu.

58. Komisija un *EISMEA* ir rīkojušas ievērojamas apmācības par piekļuvi finansējumam, kā arī ir cieši sadarbojušas, lai atbalstītu ES MVU brīvās tirdzniecības nolīgumu sniegto priekšrocību izmantošanā. Komisija un *EISMEA* jaunajā *EEN* cieši sadarbosies ar *EEN* dalībniekiem un jo īpaši ar piekļuves finansējumam un internacionalizācijas tematiskajām grupām, lai apzinātu un risinātu turpmākās apmācības vajadzības.

³ Uzaicinājumā ir paredzētas vairākas dažādas sadarbības iespējas un līdzekļi.

⁴ 2021. gada jūlija uzaicinājuma *EEN International Network Partners* 6. lpp.

59. Komisija un *EISMEA* atzīst, ka šīs informācijas pamanāmība un pieejamība tiešsaistē dažādās *EEN* dalībnieku tīmekļa vietnēs būtiski atšķiras. Komisija un *EISMEA* ir apņēmušās nepārtraukti uzlabot un saskaņot šīs informācijas pieejamību un pamanāmību *EEN* tīklā, kā arī Eiropas Investīciju konsultāciju centra (EIKC) un Komisijas portālos.

60. Komisija un *EISMEA* vēlas uzsvērt, ka *EEN* tīklā ir īpaša tematiskā grupa, kas veltīta jautājumam par piekļuvi finansējumam, it īpaši MVU piekļuves jautājumam, ar regulārām sanāksmēm un apmaiņām. Skatīt arī Komisijas atbildi uz 58. punktu.

61. Jaunajā *EEN* tiek izveidoti pastāvīgi BTN kontaktpunkti.

Neraugoties uz pandēmiju, Komisijai 2021. gadā tomēr izdevās sarīkot virtuālu apmācību sesiju apmācītājiem par *EEN*, lai varētu ieviest portālu "*Access2Markets*"⁵. Līdz šim Komisija ir rīkojusi mācību seminārus 22 no 24 ES valodām un virtuālajos mācību pasākumos ir veiksmīgi sasniegusi dalībniekus no katras dalībvalsts.

62. *EISMEA* 2022. gada sākumā izstrādāja un atjaunināja tīklošanas, mācību un koplietošanas platformu *EEN* kopienai. Šim atjauninājumam būtu jānodrošina vieglāka piekļuve rīkiem, kas nepieciešami *EEN*, lai nodrošinātu labākus pakalpojumus visā klienta darbības laikā.

63. Katru gadu tiek definēts un precizēts centralizēts indikatīvs apmācību kalendārs visa gada garumā.

Saskaņā ar to Komisija un *EISMEA* novērtēs iespējamo vajadzību pēc papildu apmācības par piekļuvi finansējumam un brīvās tirdzniecības nolīgumiem un izstrādās piemērotas apmācības programmas, tostarp attiecīgā gadījumā EIB/EIF nodrošinātos elementus.

68. No *Startup Europe* projektiem daži partneri turpina sadarbību savās darbībās, lai gan ar citu nosaukumu.

71. Komisija noteica jaunuzņēmumu skaitu un tehnoloģiju nozares, kas saņēma atbalstu, kā arī to dalībvalstu un asociēto valstu skaitu, uz kurām attiecas projekti. Tomēr visas iniciatīvas līmenī ir vajadzīgi turpmāki centieni, lai noteiktu papildu progresu pasākumus.

72. Lai gan nav īpašas izraudzītas koordinācijas struktūras, *Start-up Europe* samiti un citas regulāras iekšējās un ārējās sanāksmes veicina iniciatīvas stratēģisko koordināciju, lai sasniegtu tās vispārējos mērķus, uzsverot jaunuzņēmumu ieguldījumu izaugsmē, izstrādājot īpašus politikas ieteikumus un nodrošinot sadarbību starp projektiem.

73. *Startup Europe* kopš 2019. gada ievērojami pastiprina koordināciju ar *EEN*. Turklāt *Startup Europe* kopš 2021. gada ietilpst Eiropas Inovācijas padomes (*EIC*) darba programmā. Ir uzlabota arī koordinācija ar dalībvalstu iniciatīvām un to starpā, 2021. gada martā parakstot ES jaunuzņēmumu nācības izcilības standartu⁶.

---

⁶ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/24-eu-member-states-commit-digital-day-take-action-support-growth-eu-startups>

Attiecībā uz koordināciju ar valstu iniciatīvām reizi divos gados programmu komiteju līmenī notiek diskusijas ar nacionālo programmu pārstāvjiem jaunuzņēmumu jomā, lai vienotos par darba programmu un ziņotu par sasniegumiem.

Jaunajā EEN ir izveidota jauna EEN dalībnieku tematiskā grupa "Jaunuzņēmumi un augoši uzņēmumi". Komisija un EISMEA sadarbosies ar šo grupu, lai nodrošinātu sadarbību ar *Startup Europe*.

Līdz 2019. gadam ikgadējais *Startup Europe* samits sniedza projektiem iespēju dalīties ar datiem, pieredzi, apspriest sinerģiju un noteikt sadarbību. Pandēmijas dēļ 2020. un 2021. gadā šie samiti nenotika.

75. Komisija kopā ar dalībvalstīm un Islandi 2021. gadā parakstīja deklarāciju par jaunuzņēmumu nācības izcilības standartu, lai atbalstītu jaunuzņēmumus visā Eiropā katrā to attīstības posmā. Ierosinātās darbības radīs labvēlīgākus apstākļus jaunuzņēmumiem visos to dzīves cikla posmos un vienkāršos uzņēmumu dibināšanas, talantu piesaistes un dalības publiskajos iepirkumos procesus. Komisija 2021. gada marta paziņojumā par digitālo desmitgadi ir arī pieņēmusi mērķi līdz 2030. gadam divkāršot vienradžu skaitu Eiropas Savienībā. Komisijas Ārvalstu tiešo ieguldījumu regula un izvērtēšanas mehānisms⁷ ir arī paredzēti, lai mazinātu risku saistībā ar stratēģisko aktīvu iegādi.

SECINĀJUMI UN IETEIKUMI (78.–90. punkts)

Komisijas atbilde

78. Vidēja termiņa mērķis ir saskaņotības un koordinācijas uzlabošana. Šis uzdevums ir ļoti sarežģīts iesaistīto dalībnieku skaita (Eiropas Savienībā un ārpus tās) un projektu daudzveidības dēļ.

79. Mēs patiesi piekrītam tam, ka ne visas īstenotās darbības ir bijušas veiksmīgas. Tomēr gūtās atziņas ir arī svarīgas. Piemēram, izveidot un izmantot daudzvalodu tiešsaistes portālu, kurā apvienoti visi ES un dalībvalstu pakalpojumi MVU internacionalizācijas atbalstam, izrādījās pārāk sarežģīti un prasīja lielus resursus.

80. Ir uzlabota ES un dalībvalstu koordinācija, regulāri tiekoties ar TVO un nesēn izveidojot Eiropas TVO tīklu.

ES delegācijas iesaista un informē dalībvalstu vēstniecības par šajā jomā izstrādātajiem projektiem, kā arī Tirdzniecības komiteja (ES tikšanās ar dalībvalstīm) sniedz regulāru informāciju par ES izstrādātajām darbībām trešās valstīs.

81. Pašlaik tiek veikti sākotnējie plānošanas procesa posmi COSME programmas galīgajam izvērtējumam. Tā kā ir paredzēts ilgs laiks dažādu veidu COSME atbalstīto darbību īstenošanai, agrāk veiktā izvērtējumā nebūtu iespējams pilnībā aptvert programmas rezultātus.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/452 (2019. gada 19. marts), ar ko izveido regulējumu ārvalstu tiešo ieguldījumu Savienībā izvērtēšanai; <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj?locale=lv>

Jautājums par dažu projektu ilgtspējību ir sarežģīts tādā ziņā, ka daudziem projektiem nebija atļauts gūt peļņu.

82. Komisija un *EISMEA* ņem vērā iepriekš minētos brīdinājumus par prioritāro valstu noteikšanu saskaņā ar iepriekš minēto uzaicinājumu par starptautiskajiem tīkla partneriem.

83. Komisija un *EISMEA* piekrīt, norādot uz grūtībām nodrošināt vienmērīgi augstu sasniegumu līmeni. Tās kopā strādās pie tā, lai *EEN* dalībnieki atbilstu pamanāmības un saziņas prasībām.

84. Lai gan formāli sadarbības nolīgumi var būt nepieciešami, tie ir tikai viens no pieejamajiem instrumentiem.

85. Komisija kopā ar *EISMEA* nepārtraukti uzrauga *EEN* tīkla darbības rezultātus trešās valstīs un vajadzības gadījumā rīkojas. Tās ir aktīvi popularizējušas jauno uzaicinājumu, bet nevar garantēt vai nodrošināt pieteikumus no konkrētām valstīm. Turklāt pieteikumu iesniedzējiem ir jāatbilst atbilstības prasībām un jāiztur vērtēšanas process.

86. Komisija un *EISMEA* izskatīs turpmākas apmācības un ciešākas sadarbības iespējas jautājumos par piekļuvi finansējumam un BTN, kā arī izskatīs veidus, kā palielināt tīklam sniegtās apmācības aptveramību un multiplikatora efektu. Tās turpinās attīstīt ciešāku sadarbību ar EIB/EIF⁸. Jauni IT rīki ir ieviesti 2022. gada februārī.

87. *Start-up Europe* budžets laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam ir ierobežots līdz 30 miljoniem EUR.

88. Skatīt atbildi uz 72. un 73. punktu.

89. Skatīt atbildi uz 71. punktu.

90. Piekļuve visiem potenciālajiem tirgiem un finansējuma iespējām (tostarp starptautiskajiem tirgiem) ir ļoti svarīga, lai Eiropas jaunuzņēmumi varētu augt un kļūt par pasaules līderiem. Ir apsveicama korporatīvā mēroga augošu uzņēmumu partnerības pasākumu organizēšana, lai izveidotu ilgstošaspartnerības, pat ja tas noved pie pārņemšanas, ja vien šādi pasākumi ļauj jaunuzņēmumiem turpināt darbību un augt Eiropas Savienībā. Piekļuve visiem potenciālajiem tirgiem un finansējuma iespējām (tostarp starptautiskajiem tirgiem) ir ļoti svarīga, lai Eiropas jaunuzņēmumi varētu augt un kļūt par pasaules līderiem. Ir apsveicama korporatīvā mēroga augošu uzņēmumu partnerības pasākumu organizēšana, lai izveidotu ilgstošaspartnerības, pat ja tas noved pie pārņemšanas, ja vien šādi pasākumi ļauj jaunuzņēmumiem turpināt darbību un augt Eiropas Savienībā.

1. ieteikums. Uzlabot informētību par atbalstu MVU internacionalizācijai un tā saskaņotību un ilgtspēju

1.A. Komisija piekrīt šim ieteikumam.

---

⁸ Turklāt apmācību sesijā, ko organizēja Komisija un *EISMEA* 2021. gada 18. un 19. novembrī, EIB sniedza *EEN* dalībniekiem prezentāciju par EIB uzticamības pārbaudi saistībā ar Eiropas Inovācijas padomi. EIB ir gatava piedalīties turpmākajos pasākumos, lai citstarp prezentētu nesen izstrādātos IT rīkus, tostarp *Green Checker*.

Komisija apņemas regulāri un katrā gadījumā līdz 2023. gada beigām atjaunināt savu Pārskatu par ES instrumentiem, kas veicina Eiropas uzņēmumu internacionalizāciju.

Komisija vēlas uzsvērt, ka saskaņā ar dalīto pārvaldību Regulas (ES) 2021/1060 49. pantā ir paredzēts pienākums publicēt informāciju par vadošo iestāžu līdzfinansētajiem projektiem.

1.B. Komisija piekrīt šim ieteikumam.

Vispirms ir jāanalizē un jāidentificē nepilnības un pārklāšanās — to vajadzētu veikt pirms sinerģijas veicināšanas risinājuma sniegšanas.

1.C. Komisija piekrīt šim ieteikumam.

Jaunās Vienotā tirgus programmas ievirzēs ir ņemti vērā ietekmes novērtējumi un iepriekšējo darbību/programmu starpposma izvērtējums.

Izvērtējums un ietekmes novērtējumi galvenokārt tiks veikti Vienotā tirgus programmas līmenī. Dienesti, kas īsteno darbības saskaņā ar katru konkrēto mērķi, ir atbildīgi par datu sagatavošanu, vākšanu un apkopošanu atbilstīgai savu darbību uzraudzībai un novērtēšanai, kā arī sagatavo nepieciešamos pārskatus (skatīt Vienotā tirgus programmas pamatakta 3.2.b MVU pīlāra mērķi).

Gan *COSME* (2023) gala izvērtējums, gan Vienotā tirgus programmas starpposma izvērtējums programmas 4. gadā sniegs informāciju, ar kuru pamatot turpmākās darbības, tostarp visas darbības, kas saistītas ar MVU internacionalizāciju. Īpaši novērtējumi ir paredzēti arī vairākām galvenajām darbībām.

1. D. Komisija piekrīt ieteikumam.

MVU internacionalizācijas stratēģijas efektivitātes novērtēšana būs sarežģīts uzdevums, ņemot vērā arī citu politikas jomu (MVU politika, tirdzniecības politika, rūpniecības politika, reģionālā politika, attīstības politika) ietekmi.

2. ieteikums. Uzlabot Eiropas Biznesa atbalsta tīkla pamanāmību, tā sadarbību ar citām līdzīgām programmām un apmācības pasākumus, kā arī palielināt ģeogrāfisko tvērumu

– **2.A.** Komisija un *EISMEA* piekrīt šim ieteikumam.

–

– **2.B.** Komisija un *EISMEA* piekrīt šim ieteikumam.

–

– **2.C.** Komisija un *EISMEA* piekrīt šim ieteikumam.

–

– **2.D.** Komisija un *EISMEA* piekrīt šim ieteikumam.

3. ieteikums. Uzlabot iniciatīvas *Startup Europe* uzraudzību un ilgtermiņa efektivitāti

3.A. Komisija piekrīt šim ieteikumam.

Komisija atbalsta projektu pasākumu ilgtermiņa ilgtspēju, taču tai ir ierobežota iespēja to īstenot, kad projekts ir pabeigts un konsorcijs tiek likvidēts. Tomēr atsevišķi projekta partneri var izlemt turpināt dažas projekta darbības pēc projekta beigām.

3.B. Komisija piekrīt šim ieteikumam.

3.C. Komisija piekrīt šim ieteikumam.